

1981, 25. března – Sdělení VONS č. 241 „Policejní akce v Praze 18.–22. března“ o akci Státní bezpečnosti proti signatářům a sympatizantům Charty 77 v Praze.

Ve dnech 18.-22.března 1981 proběhla v Praze rozsáhlejší policejní akce proti signatářům Charty 77 a členům VONS. Okrajově jí bylo zasaženo i několik dalších občanů podezíraných ze sympatií či spolupráce s okruhem Charty 77.

Ve středu 18. 3. 1981 byl v místě svého bydliště ve Staré Říši zadržen historik umění a bývalý manažer beatové skupiny The Plastic People of the Universe Ivan M. Jirous a odvezen do Prahy do budovy KS SNB pro Prahu a Středočeský kraj v Bartolomějské ulici. Tam s ním bylo nevybíravě nakládáno a jeho zadržení trvalo až do pátku večer, kdy byl propuštěn s podmínkou, že okamžitě odjede zpět do Staré Říše. Týž den byli zadrženi signatáři Charty 77 dr. Zdislav Šulc, bývalý vedoucí ekonomické rubriky Rudého práva a jeho manželka Olga, rovněž bývalá novinářka, a ing. Zdeňka Řeháková.

Ve čtvrtek v časných ranních hodinách byli zadrženi na 48 hodin signatáři Charty 77 Milan Daler, spisovatel a zpěvák Vlastimil Třešňák a členové VONS Jiří Němec a Andrej Stankovič, a dále student Jiří Rančík (v bytě signatářky Charty 77 Markéty Němcové, která nebyla přítomna). V pokoji tohoto zadrženého na koleji Strahov byla později provedena bez povolení k ní domovní prohlídka a při výslechu byl zbit. Za jeho nepřítomnosti a za nepřítomnosti majitelky bytu byla rovněž provedena domovní prohlídka v bytě Markéty Němcové; byla zabavena soukromá korespondence a některé knihy. V odpoledních hodinách pak zatkla policie na ulici spisovatele Pavla Jánského, bývalého politického vězně z padesátých let a v pátek spisovatele a scenáristu Karola Sidona, signatáře Charty 77. Oba zadržela rovněž na 48 hodin.

Krátkodobě StB zadržela signatářku Charty 77 a členku VONS Danu Němcovou, signatářku Charty 77 historičku umění Věru

Jirousovou a dokumentátorku Olgu Stankovičovou (15 hodin), bývalého vedoucího vnitropolitické rubriky deníku Práce Josefa Vávru (29 hodin) a dělníka Františka Horáčka.

Policisté převážnou většinu zadržených vyslýchali ohledně maškarního plesu, který měl ráz „Postavy brakové literatury“ a konal se dne 1. března 1981 v uzavřeném salonku restaurace Na Kačandě v Praze 10 – Hostivaři za účasti 25–30 tanečníků. Přitom operovali s tanečním pořádkem, katovsku kápí (součást jedné z masek) a odznakem Solidarity, údajně nalezeným při úklidu místnosti. Tyto skutečnosti se staly předmětem oficiální výstrahy vyslovené náčelníkem KS SNB pro Prahu a Středočeský kraj generálem SNB Ryplem Ivanu M. Jirousovi, Andreji Stankovičovi, Olze Stankovičové a Vlastimilu Třešňákovi s tím, že se dotyční mají napříště vystrážovat pořádání maškarních plesů a vydávání tzv. „brakové edice“ (!?), neboť jinak by se vystavili nebezpečí trestního stíhání podle §§ 98 a 202 trestního zákona (výtržnictví, resp. podvracení republiky).¹

Jiné zadržené, např. manžele Šulcovy, vyslýchali policisté kvůli údajné snaze založit „militantní protistátní skupinu“.

Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 4, s. 4.

POZNÁMKY

¹ V souvislosti s tímto maškarním plesem byl 30. 4. 1981 v sídle Správy SNB pro Středočeský kraj a hl. město Prahu v Bartolomějské ulici nevybíravým způsobem vyslýchán i Zbyněk Benýšek, u něhož byla uskutečněna též domovní prohlídka. Tento výslech spojený s psychickým i fyzickým násilím popisuje podrobně Benýšek ve své stížnosti Inspekci Ministerstva vnitra. *Informace o Chartě 77, r. 4, 1981, č. 5, s. 6–7.*